

1

Skaičiai ir faktai

Vokietija turi daug stipriųjų pusių. Šalis garsėja savo gaminių kokybe ir prekiniu ženklu „made in Germany“. Taip pat išsiskiria savitu gyvenimo būdu, įvairiu kraštovaizdžiu ir atvirais žmonėmis. Vis daugiau užsienio studentų įvertina Vokietijos akademinę aplinką. Užsienio investuotojai patitiki praktinėmis vokiečių žiniomis ir geru išsilavinimu. Meno ir kultūros aplinka pasižymi eksperimentų džiaugsmu ir netikėtumais. Tai būdinga visoms 16 federacinių žemių, o ypačingai sostinei Berlynui – politiniam ir kūrybiniam šalies centrai.

Vokietijos Federacinė Respublika

Valstybė	Nuo 1949 m. demokratinė parlamentinė federacinė valstybė
Sostinė	Berlynas, 3,4 mln. gyventojų
Valstybės vėliava	Trys horizontalios juostos: juoda, raudona, auksinė
Valstybės herbas	Stilizuotas erelis
Himnas	Trečiasis Augusto Heinricho Hofmano fon Falerslebenso „Vokiečių dainos“ posmas pagal Jozefo Haidno „Kaiserio himno“ melodiją
Valstybinė šventė	Spalio 3 d., Vokietijos suvienijimo diena
Parlamentas	Vokietijos Bundestagas (16-toji kadencija: 613 deputatų)
Laiko zona	Vidurio Europos laikas/Vidurio Europos vasaros laikas
Valiuta	Vokietija priklauso euro zonai, 1 euras = 100 centų
Telefono kodas	+49
Interneto TLD	.de (vienas iš dešimties dažniausiai naudojamų domeno baigmenų)
Oficiali kalba	Vokiečių. 100 mln. žmonių vokiečių kalba yra gimtoji kalba. Vokiečių kalba yra labiausiai paplitusi gimtoji kalba Europos Sąjungoje

Geografija

Padėtis	Vidurio Europa
Plotas	357021 kv. km
Sienos	3757 km
Jūros pakrantė	2389 km
Kaimyninės valstybės	Vokietija yra Europos viduryje. Ją supa devynios kaimyninės valstybės: Prancūzija, Šveicarija, Austrija, Čekija, Lenkija, Danija, Nyderlandai, Belgija ir Liuksemburgas
Aukščiausias kalnas	Cugšpicė (Zugspitze) – 2963 m
Ilgiausias upės	Reinas – 865 km, Elbė – 700 km, Dunojus – 647 km

Federacijos vėliava

Federacijos herbas

Einigkeit und Recht und Freiheit
für das deutsche Vaterland!
Danach lasst uns alle streben
brüderlich mit Herz und Hand!
Einigkeit und Recht und Freiheit
sind des Glückes Unterpfand.
Blüh im Glanze dieses Glückes,
blühe, deutsches Vaterland!

Valstybės himno tekstas

Vokietija yra federacinė valstybė, susidedanti iš 16 žemių, turinčių savarankišką, nors ir apribotą, valstybės valdžios teises

Šiuolaikinė Vokietija

Didžiausi miestai	Berlynas (3,4 mln. gyventojų), Hamburgas (1,8 mln.), Miunchenas (1,3 mln.), Kelnas (1,0 mln.), Frankfortas prie Maino (662000)
Kraštovaizdis	Vokietija nuo Šiaurės ir Baltijos jūrų iki Alpių pietuose geografiškai dalijama į Šiaurės Vokietijos žemumą, Vidutinio aukščio kalnų slenkstį, Pietvakarių Vokietijos kalnagūbrius, Pietų Vokietijos Alpių priekalnes ir Bavarijos Alpes
Klimatas	Vandenyninio-žemyninio klimato zona su dažnai besikeičiančiais orais ir daugiausia vakarų vėju

Žmonės

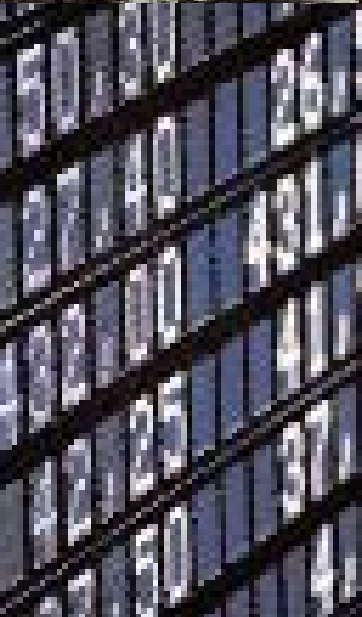
Gyventojai	Vokietija – daugiausia gyventojų turinti ES šalis. Iš 82,3 mln. gyventojų 42,0 mln. yra moterys. Vokietijoje gyvena apie 7,3 mln. užsieniečių (8,8 proc. bendro gyventojų skaičiaus), 1,7 mln. jų – turkai
Gyventojų tankis	Vokietija yra viena tankiausiai apgyvendintų šalių Europoje. Čia gyvena 231 gyventojas 1 kv. km
Gimstamumas Gyventojų skaičiaus augimas	Vidutiniškai 1,3 vaiko moteriai -0,1 proc.
Amžiaus struktūra Gyvenimo trukmė	14 proc. jaunesni nei 15 metų, 20 proc. vyresni nei 65 metai Vokietijoje numatoma vidutinė gyvenimo trukmė vyrams (77 metai) ir moterims (82 metai), gimusiems 2006 m., peržengia EBPO vidurkį
Urbanizacijos lygis	88 proc. gyventojų gyvena miestuose ir tankiai gyvenamuose pramonės rajonuose. Vokietijoje yra 82 didmiesčiai, turintys daugiau nei 100000 gyventojų
Religijos	Beveik 53 mln. žmonių išpažįsta krikščionišką tikėjimą (26 mln. katalikų, 26 mln. protestantų, 900000 ortodoksų), 3,3 mln. yra musulmonai, 230000 budistai, 100000 žydai, 90000 induistai. Pagrindinis įstatymas garantuoja minties, sąžinės ir tikėjimo laisvę. Vokietijoje nėra valstybinės bažnyčios
Imigracija	Nuo 2005 m. atvykimą į šalį reguliuoja Imigracijos įstatymas

Politinė sistema

Įstatymų leidyba	Dviejų rūmų sistema: greta Vokietijos Bundestago (Žemieji Parlamento rūmai) įstatymų leidyboje dalyvauja Bundesratas (Aukštieji Parlamento rūmai), susidedantis iš žemių vyriausybių atstovų, saugančių žemių interesus
Valstybės santvarka	Vokietija yra federacinė respublika, susidedanti iš 16 federacinių žemių, turinčių savo konstituciją, parlamentą ir vyriausybę. Aukščiausia valstybės valdžia priklauso Federacijai. Federacines žemes Federacijos lygmeniu atstovauja Bundesratas, per kurį jos dalyvauja federalinių įstatymų leidyboje
Rinkimų teisė	Visuotinė, lygią ir slaptą rinkimų teisę turi asmenys nuo 18 metų (savivaldybių rinkimuose kai kur nuo 16 metų), Bundestago rinkimai vyksta kas 4 metai
Federalinis prezidentas	Prof. dr. Horstas Kioleris (CDU) nuo 2004 m.

Šiuolaikinė Vokietija

Federalinė kanclerė	Dr. Angela Merkel (CDU) nuo 2005 m.
Partinė sistema	Daugiapartinė sistema, partijoms suteikta ypatinga konstitucinės teisės padėtis, finansinė valstybės parama, partijas uždrausti gali tik Federalinis Konstitucinis teismas
Bundestage atstovaujamos partijos	Vokietijos socialdemokratų partija (SPD), Krikščionių demokratų sąjunga (CDU), Krikščionių socialinė sąjunga (CSU), Sąjunga 90/Žalieji, Laisvoji demokratų partija (FDP), Kairioji partija
Teisinė sistema	Vokietija yra socialinė teisinė valstybė. Šalyje galioja valdžių padalijimo ir valdymo institucijų teisėtumo principai. Visi valstybės organai pavaldūs konstitucinei tvarkai. Pagrindinis įstatymas kiekvienam piliečiui garantuoja žmogaus teises ir pagrindines laisves. Federalinis Konstitucinis teismas prižiūri, kaip laikomasi Pagrindinio įstatymo. Visi valstybės organai privalo paklusti Federalinio Konstitucinio teismo sprendimams

Vokietija pasaulyje

Tarptautinis bendradarbiavimas	Vokietija kartu su savo europiniais ir transatlantiniais partneriais visame pasaulyje gina taiką, demokratiją ir žmogaus teises. Vokietija yra daugelio svarbių Europos bei tarptautinių organizacijų narė
Europos Sąjunga	Vokietijos Federacinė Respublika yra Europos Sąjungos (ES) steigimo narė. Vokietija sumoka daugiausia mokesčių į ES biudžetą. Jos indėlis siekia 22 mlrd. eurų, t. y. 20 proc. viso ES biudžeto
Jungtinės Tautos	Nuo 1973 m. Vokietija yra pilnateisė Jungtinių Tautų (JT) narė. Vokietija moka beveik 9 proc. reguliaraus JT biudžeto ir yra trečio pagal dydį nario mokesčio mokėtoja. Vokietijoje įsikūrusi JT būstinė. Nuo 1996 m. Bona vadinama JT miestu, čia veikia 16 JT organizacijų
Kitos organizacijos ir sąjungos	Vokietija yra gynybinio aljanso NATO narė (nuo 1955 m.), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO), Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO), Pasaulio banko ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) narė
Federalinė užsienio reikalų ministerija	Federalinė užsienio reikalų ministerija, kurios centrinė būstinė yra Berlyne, 228 užsienio atstovybių tinklu užsienyje atstovauja Vokietijai pasaulyje. Šiuo metu Vokietija yra užmezgusi diplomatinius santykius su 191 valstybe
Tarptautinės misijos	Vokietijos kariuomenė – Bundesveras – su JT mandatu dalyvauja devyniose taikos palaikymo ir humanitarinės pagalbos misijose, kurias vykdo NATO ir ES. Bundesveras siunčia daugiausia karinių dalinių į tarptautines krizių reguliavimo ir konfliktų sprendimo misijas

Ekonomika

Ekonominis pajėgumas	Vokietijos ekonomika pagal pajėgumą yra pirmoje vietoje Europos Sąjungoje ir trečioje vietoje pasaulyje. Vokietija, Europos Sąjungoje turinti didžiausią BVP ir daugiausia gyventojų, yra svarbiausia Europos rinka.
-----------------------------	--

Šiuolaikinė Vokietija

Eksportas	Šalies BVP siekia 2 423 mlrd. eurų (2007 m.), BVP vienam gyventojui – 29 455 eurus Vokietija – pasaulio eksporto čempionė: jos prekių eksporto apimtis siekia 969 mlrd. eurų (2007 m.). Svarbiausi prekybos partneriai: Prancūzija (9,5 proc.), JAV (8,7 proc.), Didžioji Britanija (7,2 proc.), Italija (6,6 proc.)
Struktūra	Mažos ir vidutinės įmonės drauge su tarptautiniais koncernais sudaro Vokietijos ekonomikos pagrindą. Apie 70 proc. visų dirbančiųjų dirba mažose ir vidutinėse įmonėse
Svarbūs sektoriai	Automobilių gamyba, mašinų gamyba, elektrotechnika, chemija, aplinkos technologijos, tiksloji mechanika, optika, medicinos technika, biologinė ir genų technologijos, nanotechnologijos, aviacija ir kosmonautika, logistika
Investicinė aplinka	Vokietija patraukli užsienio investuotojams. Čia veikia 500 didžiausių pasaulio firmų, iš viso 22 000 užsienio firmų su 2,7 mln. darbuotojų. Tiesioginės užsienio investicijos – 503 mlrd. JAV dolerių (2005 m.)
Infrastruktūra	Vokietijoje labai gerai išvystyta ir dinamiškai auganti infrastruktūra. Bėgių tinklas sudaro 36 000 km, kelių tinklas – 230 000 km. Šalyje įdiegtas vienas moderniausių pasaulyje telefono ir telekomunikacijų tinklas.
Mugės	Trečdalis svarbiausių pasaulyje įvairių sričių mugių vyksta Vokietijoje (apie 160 tarptautinių mugių)

Moksliniai tyrimai ir plėtra

Patentų registravimas	Vokietija įregistruotų patentų skaičiumi pirmauja Europoje. Vokietija, greta Japonijos ir JAV įregistravusi 11 188 patentų triadas, yra viena iš trijų novatoriškiausių šalių pasaulyje
Svarbiausi mokslinių tyrimų centrai	Nuo 1948 m. 17 Nobelio premijų atiteko Makso Plancko draugijos mokslininkams. Kitos tarptautiniu lygiu žinomos draugijos: taikomųjų tyrimų Fraunhoferio draugija bei Helmholco draugija, vienijanti 15 geriausių pasaulyje didžiųjų mokslinių tyrimų centrų

Komunikacija

Nuomonės laisvė	Pagrindinis įstatymas garantuoja spaudos ir nuomonės laisvę
Spauda	Apie 350 dienraščių bendru 24 mln. egzempliorių tiražu pasiekia 73 proc. gyventojų. Didžiausi tarpregioniniai prenumeruojami laikraščiai: „Süddeutsche Zeitung“, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“, „Die Welt“. „Bild“ su 3,6 mln. tiražu yra didžiausio tiražo žurnalas Europoje. Vokietijos naujienų agentūra Deutsche Presse-Agentur (dpa) yra ketvirta pagal dydį naujienų agentūra pasaulyje
Ilustruoti žurnalai	„Der Spiegel“, „Stern“, „Focus“
Internetas	95 proc. įmonių ir 61 proc. namų ūkių turi interneto ryšį
Radijas, televizija	Dvinarė sistema: be visuomeninių (mokesčiais finansuojamų) radijo ir televizijos transliuotojų (ARD, ZDF) veikia privatus (iš reklamos finansuojami) kanalai. ZDF yra

Šiuolaikinė Vokietija

didžiausias Europos transliuotojas. Radijas ir televizija užsieniui – Deutsche Welle (DW-TV, DW-Radio, DW-world.de ir DW-Akademie)

Socialinė apsauga

Socialinė apsauga Vokietija turi gerai išvystytą socialinės apsaugos sistemą, dalimis finansuojamą darbdavio ir darbuotojo, tinklą (pensinis, sveikatos, slaugos ir nedarbo draudimas)

Sveikata Beveik visi Vokietijos gyventojai turi sveikatos draudimą (88 proc. valstybinį, beveik 12 proc. privatų). Vokietijos išlaidos sveikatos srityje siekia 10,7 proc. BVP ir tuo viršija EBPO vidurkį, siekiantį 9,0 proc.

Studijų šalis

Aukštoji mokykla Vokietijoje yra 383 aukštosios mokyklos, iš jų 103 universitetai ir 176 specializuotos aukštosios mokyklos. Iš 2 mln. studijuojančiųjų 947 000 yra moterys (48 proc.). Mokesčio už mokslą rinkimo tvarka federacinėse žemėse yra skirtinga. Septyniose federacinėse žemėse už pirmąsias studijas renkamas apie 500 eurų mokestis už kiekvieną semestrą; beveik visose žemėse renkamas mokestis už ilgai besitęsiančias ir antrąsias studijas

Užsienio studentai Vokietijos aukštosiose mokyklose studijuoja 246 000 užsienio studentų. Taigi, Vokietija po JAV ir Didžiosios Britanijos yra patraukliausia šalis užsienio studentams

Studijų baigimo laipsniai Bakalauras, magistras (tarpt. pavyzdžio), valstybinis egzaminas, diplomai, magistras, daktaro laipsnis

Kultūra

Tradicijos Vokietijos rašytojai, kompozitoriai ir filosofai, tokie kaip Gėtė, Šileris, Bachas, Bethovenas, Kantas ir Hėgelis formavo kultūros epochas, jų kūryba vis dar užima svarbią vietą pasaulyje

Kultūrinis federalizmas Federacinė Vokietijos santvarka ir žemių viršenybė kultūros srityje visoje šalyje sukuria kultūros įstaigų įvairovę ir plačią kultūrinę erdvę. Ypatingai patrauklus Berlynas, turintis trejus operos rūmus, 120 muziejų, daugiau nei 50 teatrų bei gyvybingą ir jauniems užsienio menininkams patrauklią meno aplinką

Kultūros įstaigos 5 000 muziejų (iš jų 500 meno muziejų), 300 teatrų, virš 100 muzikinių teatrų ir operos rūmų, 130 profesionalių orkestrų, 7 500 bibliotekų

Festivaliai Richardo Wagnerio muzikos festivalis Bairoite, Bacho šventė Leipcige, Teatro festivalis Berlyne, Tarptautinis Berlyno kino festivalis (Berlinale), roko muzikos festivalis „Rock am Ring“

Knygos UNESCO-Pasaulio paveldas Per metus išleidžiama ar perleidžiama 95 000 knygų Vokietijoje yra 32 UNESCO saugomi Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo objektai

Vokietija internete

www.deutschland.de

Oficiali Vokietijos Federacinės Respublikos svetainė. Čia galima rasti prieigas prie informacijos apie visas visuomeninio gyvenimo sritis (vokiečių, anglų, prancūzų, ispanų, rusų ir arabų kalbomis)

www.bundesregierung.de

Išsamus Vokietijos Federalinės Vyriausybės tinklalapis, skelbiantis naujausius Vyriausybės politikos pranešimus (vokiečių, anglų ir prancūzų kalbomis)

www.auswaertiges-amt.de

Informacija apie Vokietijos užsienio politiką ir Vokietijos atstovybių užsienyje adresai (vokiečių, anglų, prancūzų, ispanų ir arabų kalbomis)

www.invest-in-germany.de

Federalinės agentūros Invest in Germany GmbH tinklalapis teikia informaciją apie Vokietijos ekonomiką (šešiomis kalbomis)

www.goethe.de

Gėtės instituto tinklalapis informuoja apie 147 institutų rengiamus kalbos kursus ir renginius, kultūrą ir visuomenę (vokiečių ir anglų kalbomis)

www.ifa.de

Užsienio ryšių institutas (ifa) apžvelgia tarptautinių kultūrinių mainų temas (vokiečių, anglų, ispanų ir portugalų kalbomis)

www.daad.de

Vokietijos akademinė mainų tarnyba (DAAD) informuoja apie stipendijų programas studentams, turintiems mokslinį laipsnį, ir mokslininkams (22 kalbomis)

www.dw-world.de

Užsienio radijas ir televizija Deutsche Welle (DW) pateikia platų aktualios žurnalistinės informacijos spektrą (30 kalbų)

www.deutschland-tourismus.de

Centrinio Vokietijos turizmo biuro (DZT) tinklalapis plačiai apžvelgia Vokietiją kaip keliautojų šalį (vokiečių ir anglų kalbomis)

www.land-der-ideen.de

Projektas „Idėjų šalis“ pateikia įdomios informacijos apie Vokietiją (vokiečių ir anglų kalbomis)

www.destatis.de

Federalinės statistikos tarnybos tinklalapis (vokiečių ir anglų kalbomis)

www.magazine-deutschland.de

Žurnalas „Deutschland“ internete pristato straipsnius aktualiomis temomis, veikia paslaugų tarnyba žurnalistams (10 kalbų)

